

BEZBEDNOSNI LIST

U skladu sa Pravilnikom o sadržaju bezbednosnog lista- Sl.glasnik RS 100/11

Datum izrade : 24.10.2014.

Datum izrade verzije 2: 1.6.2015.

Datum izrade revizije 1, verzije 1: 18.1.2018.

Revizija 1, Verzija 1

POGLAVLJE 1

IDENTIFIKACIJA HEMIKALIJE I PODACI O LICU KOJE STAVLJA HEMIKALIJU U PROMET

PODPOGLAVLJE 1.1. Identifikacija hemikalije:

Trgova ki naziv: FERODO Brake Fluid LHM+

PODPOGLAVLJE 1.2. Identifikovani način korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju:

Na in koriz enja: naveden na etiketi

Namena: Hidrauli no ulje za centralne hidrauli ni sisteme

Na in koriz enja koji se ne preporu uje: nema

PODPOGLAVLJE 1.3. Podaci o snabdevaču:

UVOZNIK I DISTRIBUTER:

SANEL d.o.o.

Liparska kosa 20,

34203 Kragujevac

Telefon: 034/6336300

E-mail adresa: office@sanel.rs

PROIZVOĐAČ:

Federal Mogul Corporation (BE)

Belgija

PODPOGLAVLJE 1.4

PODPOGLAVLJE 1.4. Broj telefona za hitne slučajeve:

Centar za kontrolu trovanja VMA: 011/2661122, 011/2662755

011/3608 440 ,dostupan 24 sata

POGLAVLJE 2.

IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI

PODPOGLAVLJE 2.1. Klasifikacija hemikalije:

Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obele0avanju i oglašavanju hemikalije i odre enog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom (sSlu0beni glasnik RS , br. 105/13 i 52/17)

Opasnost od aspiracije 1 H304

Akutna toksi nost 4 H332

Iritacija ko0e 2 H315

Hroni n opasnost po vodenu 0ivotnu sredinu 2 H411

Kompletan tekst H-oznaka naveden u poglavlju 16

!!PODPOGLAVLJE 2.2. Elementi obeležavanja:

Obele0avanje u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obele0avanju i oglašavanju hemikalije i odre enog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom (sSlu0beni glasnik RS , br. 105/13 i 52/17)

Piktogram:

Reč upozorenja:

Opasnost

Obaveštenja o opasnosti:

H304 Može izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva

H315 Izaziva iritaciju kože

H332 Štetno ako se udize

H411 Toksično po životnu sredinu sa dugotrajnim posledicama

Obaveštenja o merama predostrožnosti:

P261 Izbegavati udisanje prazine ili magle

P301+ P310 AKO SE PROGUTA: Hitno pozvati CENTAR ZA KONTROLU TROVANJA/ lekara

P302+P352 AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa dosta sapuna i vode

P304+P340 AKO SE UDAHNE: Izneti osobu na svež vazduh i staviti je u položaj koji olakšava disanje

P331 Ne izazivati povraćanje

P332+P313 Ako dođe do iritacije kože: Potražiti medicinski savet/ mizljenje

Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalazu ili etiketu proizvoda. Otići van domaćinstva. Koristiti samo u otvorenom ili dobro provetrenom prostoru. Oprati ruke detaljno nakon rukovanja. Nositi zaštitne rukavice/zastitne naočale. Skinuti svu kontaminiranu odeću. Sakupiti prosuti sadržaj Izbegavati ispuštanje/ oslobađanje u životnu sredinu

Sadrži Ulje za podmazivanje(nafta), C15-30 obrađena vodonikom, neutralno bazno ulje; Destilati (nafta) srednji obrađeni vodonikom

PODPOGLAVLJE 2.3. Ostale opasnosti:

Proizvod ne sadrži komponente identifikovane kao PBT ili vPvB

POGLAVLJE 3.

SASTAV / PODACI O SASTOJcima

PODPOGLAVLJE 3.1. Podaci o sastojcima supstance; nije supstanca

PODPOGLAVLJE 3.2. Podaci o sastojcima smeše:

Opasne komponente:

komponente	CAS broj	EC broj	INDEX/ REACH Registracioni broj	Klasifikacija ²	Maseni udeo %
------------	----------	---------	--	----------------------------	------------------

Bazno ulje *Ulje za podmazivanje(nafta), C15-30 obrađena vodonikom, neutralno bazno ulje	72623-86-0	276-737-9	649-482-00-X	Asp. 1 H304	30-60
Destilati (nafta) srednji obrađeni vodonikom	64742-46-7	265-148-2	649-221-00-X	Asp.1 H304 Irit. ko0e 2 H315 Ak.toks 4 H332 Vod.Oiv.sred.-hron. 2 H411	25-30

*Napomena L Mineralna bazna ulja sadr0ana u ovom proizvodu su visoko rafinisana i sadr0e manje od 3% DMSO ekstrahovanih materija prema IP 346 metodi, i zbog toga nisu klasifikovana kao kancerogena

² Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obele0avanju i oglašavanju hemikalije i odre enog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom (sSlu0beni glasnik RS , br. 105/13 i 52/17)

Za kompletan tekst H-oznaka pogledati poglavlje 16

POGLAVLJE 4.	MERE PRVE POMOĆI
---------------------	-------------------------

PODPOGLAVLJE 4.1. Opis mera prve pomoći

Opšte informacije:

Pomeniti ode u i cipele kontaminirane ili natopljene proizvodom. Nikada ne stavljajte krpe natopljene proizvodom u dzepove ode e koju nosite. U svim slu ajevima kada postoji sumnja potra0iti savet lekara

Kontakt sa ko0om:

ode u kontaminiranu proizvodom.

Odmah isprati sa dosta sapuna i vode. Ukloniti odmah svu

Kontakt sa o0ima:

Inhalacija:

Gutanje:

. Potra0iti lekarsku pomo

Ispirati odmah sa puno vode 15 minuta. Obratiti se lekaru

Skloniti ugro0enu osobu od daljeg izlaganja.Izvesti osobu na ist vazduh. Potra0iti lekarsku pomo .

Usta isprati vodom nekoliko puta. Dati veliku koli inu vode.

Ne izazivati povra anje.Nikad ne davati nizta na usta osobi koja je u nesvesti. Obratiti se lekaru.

PODPOGLAVLJE 4.2. Najznačajniji simptomi i efekti, akutni i odloženi

nije navedeno

PODPOGLAVLJE 4.3. Hitna medicinska pomoć i poseban tretman

le iti simptomi no

POGLAVLJE 5.	MERE ZA GAŠENJE PO0ARA
---------------------	-------------------------------

PODPOGLAVLJE 5.1. Sredstvo za gašenje:

suvi hemijski prah, ugljen dioksid, voda

Neprikladna sredstva za gašenje

vodeni mlaz

PODPOGLAVLJE 5.2. Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci i smeša:

Nepotpuno sagorevanje i piroliza proizvode manje ili vize otrovne gasoveCO, CO2. Njihovo udisanje je veoma opasno.Simtomi mo0da ne e biti odmah vidljivi. Potra0ite medicinsku pomo .

PODPOGLAVLJE 5.3. Savet za vatrogasce:

Nositi samostalni aparat za disanje. Nositi zaštitnu ode u kako bi se spre io kontakt sa ko0om i o ima. Vodeni mlaz koristitim kako bih se oborila isparenja. Vodu koriz enu za gazenje po0ara odlagati u skladu sa zakonom, ne ispuztati u vodotokove i kanalizaciju

POGLAVLJE 6.	MERE U SLUČAJU UDESA
---------------------	-----------------------------

PODPOGLAVLJE 6.1. Lične predostro0nosti, zaštitna oprema i postupci u slu0aju udesa:

Mere lične predostrožnosti: U skladu sa poglavljem 8 ovog bezbednosnog lista koji se odnosi na informacije za ličnu zaštitu. Obezbediti adekvatnu ventilaciju. Ne udisati isparenja. Izbegavati kontakt sa kožom, oči i odelom.

PODPOGLAVLJE 6.2. Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu:

Sprečiti prosipanje u vodotokove, zemlju i kanalizaciju; odlagati na mesto zakonom regulisano za odlaganje otpada

PODPOGLAVLJE 6.3. Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju:

Pokupiti materijalom za apsorpciju (npr. pesak, dijatomejska zemlja, univerzalna veziva) Mehanički skloniti. Prvu vrstu materijal prikupiti mehanički i deponovati ga u kontejnere za odlaganje otpada

Odlagati u skladu sa zakonom, poglavlje 13

PODPOGLAVLJE 6.4. Upućivanje na druga poglavlja:

Upotreba lične zaštitne opreme- pogledati poglavlje 8

Odlaganje otpada- pogledati poglavlje 13

POGLAVLJE 7.

RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

PODPOGLAVLJE 7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje:

Pazljivo pročitati etiketu.

Izbegavati direktna kontakt sa proizvodom. Obezbediti dovoljno dobru ventilaciju prostora. Izbegavati kontakt sa kožom i očima. Koristiti kremu za zaštitu kože.

Operite ruke posle upotrebe proizvoda.

Ne jesti, ne piti i ne pužiti u radnom prostoru. Ukloniti kontaminiranu odeću i zaštitnu opremu pre ulaska u prostor za ishranu.

PODPOGLAVLJE 7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti:

Čuvati u dobro zatvorenim originalnom pakovanjima na hladnom i suvom mestu. Držati dalje od izvora toplote, varnica i otvorenog plamena-zabranjeno puženje. Nekompatibilnosti: oksidacionim sredstvima, jakim kiselinama.

Držati dalje od hrane, pića i hrane za životinje.

PODPOGLAVLJE 7.3. Posebni načini korišćenja:

Nema podataka

POGLAVLJE 8.

KONTROLA IZLOŽENOSTI I LIČNA ZAŠTITA

PODPOGLAVLJE 8.1. Parametri kontrole izloženosti:

Ograničenja izloženosti:

Nema

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama. (Službeni glasnik RS br. 106/09):

PODPOGLAVLJE 8.2. Kontrola izloženosti i lična zaštita:

Zaštita oči/lice

Nositi naočare ili masku za lice

Zaštita kože:

Kožu ruku

Nepropustive rukavice, otporne na hemikalije od nitrila. Ruke redovno prati i sušiti

Kožu tela

Radna odeća, izme, guma, kečelja. Oprati telo sapunom i vodom nakon skidanja kombinezona.

Koristiti zaštitnu kremu za kožu.

Zaštita disajnih organa

Potrebno je koristiti zaštitnu masku sa filterom A2/P2

Zaštita od termičke opasnosti:

Nema podataka

POGLAVLJE 9.

FIZIČKA I HEMIJSKA SVOJSTVA

PODPOGLAVLJE 9.1.

Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije:

- a) Izgled i boja hemikalije kakva se stavlja u promet te nost svetlo zelene boje
b) Miris na ulje
v) Prag mirisa nije odre en

	<u>Vrednost/Raspon</u>	<u>Metod</u>
g) pH	nije utvr eno	
d) Ta ka topljenja	< -50 °C	
Ta ka mrOnjenja	nije utvr eno	
)Po etna ta ka klju anja i opseg klju anja	250-380 °C	
e) Ta ka paljenja	>110 °C	
0) Brzina isparavanja	nije utvr eno	
z) Zapaljivost(vrsto, gasovito)	nije utvr eno	
i) Gornja/donja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti	1%/8%	
j) Napon pare:	<0,1 kPa na 20°C	
k) Gustina pare	nije utvr eno	
l) Relativna gustina :	0,83 g/cm ³ na 20°C	
lj) Rastvorljivost	ne rastvorljivo u void. Mezljivo sa etanolom	
m) Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda	> 3 (Log Pow)	
n) Temperatura samopaljenja:	>350 °C	
nj) Temperatura razlaganja:	nije utvr eno	
o) Viskozitet :	18 cSt @ (40°C)	
p) Eksplozivna svojstva:	nije utvr en	
r) Oksiduju a svojstva:	nije utvr eno	

PODPOGLAVLJE 9.2. Ostali podaci:

- Mezljivost: nije dostupno
Provodljivost: nije dostupno
Rastvaranje u ulju: nije dostupno
Oksidoredukциони potencijal: nije dostupno

POGLAVLJE 10.

STABILNOST I REAKTIVNOST

PODPOGLAVLJE 10.1. Reaktivnost

Stabilna pod uslovima preporu enim za transport i skladiztenje.

PODPOGLAVLJE 10.2 Hemijska stabilnost

Stabilna pod normalnim uslovima.

PODPOGLAVLJE 10.3. Mogućnost nastanka opasnih reakcija

Nema podataka

PODPOGLAVLJE 10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Visoke temperature i direktno izlo0enost sun evoj svetlosti

PODPOGLAVLJE 10.5. Nekompatibilni materijali

Jaka oksidacionim sredstvima, jake kiseline

PODPOGLAVLJE 10.6. Opasni proizvodi razgradnje

CO, CO₂, NO_x, SO_x

POGLAVLJE 11.

TOKSIKOLOŠKI PODACI

PODPOGLAVLJE 11.1. Podaci o toksičnim efektima

a) Akutna toksi nost:

Nema podataka

b) Korozivno ozte enje ko0e/iritacija:

Izaziva iritaciju ko0e

v) Tezko ozte enje oka/iritacija oka:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

g) Senzibilizacija respiratornih organa ili kožne:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

d) Mutagenost germinativnih ćelija:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

)Karcinogenost:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

e) Toksičnost po reprodukciju:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

0) Specifična toksičnost za ciljani organ-jednokratna izloženost

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

z) Specifična toksičnost za ciljani organ-vizekratna izloženost

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

i) Opasnost od aspiracije

Moguće izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva

POGLAVLJE 12.	EKOTOKSIKOLOŠKI PODACI
----------------------	-------------------------------

PODPOGLAVLJE 12.1. Toksičnost:

**Dodecil metakrilat CAS 142-90-5

Toksičnost za ribe:

LC50 *Leuciscus idus* >1080 mg/l , 48 sati

PODPOGLAVLJE 12.2. Perzistentnost i razgradljivost:

Očekuje se da je proizvod suptinski biorazgradiv

PODPOGLAVLJE 12.3. Potencijal bioakumulacije:

Koeficijent raspodele oktanol-voda, Kow: Log Pow >3

Faktor biokoncentracije, BCF: Nije dostupno.

PODPOGLAVLJE 12.4. Mobilnost u zemljištu:

nije određeno

PODPOGLAVLJE 12.5. Rezultati PBT i vPvB procene:

Proizvod ne sadrži komponente identifikovane kao PBT ili vPvB

PODPOGLAVLJE 12.6. Ostali štetni efekti:

nema informacija

**Podaci preuzeti sa sajta ECHA (European Chemicals Agency)

POGLAVLJE 13.	ODLAGANJE
----------------------	------------------

PODPOGLAVLJE 13.1. Metode tretmana otpada:

Uklanjanje otpada:

Uklanjanje mora biti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS” br. 36/09 i br.88/10, 14/16)

Ambalaza odlagati na isti način kao i proizvod

Ne odlagati u kanalizaciju i životnu sredinu.

- Preporuka:

Ne sme se odlagati zajedno sa kućnim otpadom. Ne dozvoliti da proizvod udje u kanalizacioni sistem.

Pravilnik o kategorijama ispitivanja i klasifikaciji otpada („Službeni glasnik RS”, br. 56/10)

Index broj iz kataloga otpada:

Broj za ostatak i neiskorišćen proizvod,

POGLAVLJE 14.	PODACI O TRANSPORTU
PODPOGLAVLJE 14.1 UN broj UN3082	
PODPOGLAVLJE 14.2 UN naziv za teret u transportu Environmentally hazardous substance, liquid, n.o.s. (Distillates (petroleum), hydrotreated middle)	
PODPOGLAVLJE 14.3 Klasa opasnosti u transportu 9	
PODPOGLAVLJE 14.4 Ambalaona grupa III	
PODPOGLAVLJE 14.5 Opasnost po životnu sredinu da	
PODPOGLAVLJE 14.6 Posebne predostro0nosti za korisnika IMDG EMS broj: F-A, S-F	
PODPOGLAVLJE 14.7. Transport u rasutom stanju: nije primenjivo	

POGLAVLJE 15.	REGULATORNI PODACI
PODPOGLAVLJE 15.1. Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom: Zakon o hemikalijama,(sSlu0beni glasnik RS%br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15) Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obele0avanju i reklamiranju hemikalije i odre enog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obele0avanje sSlu0beni glasnik RS%br 105/13 i 52/17 Pravilnik o sadr0aju bezbednosnog lista sSlu0beni glasnik RS%br. 100/11 Pravilnik o Spisku klasifikovanih supstanci sSlu0beni glasnik RS%br. 50/17 Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama.(sSlu0beni glasnik RS%br. 106/09) Zakon o transportu opasne robe („Slu0beni glasnik RS", br. 88/10, i 104/16), Zakon o upravljanju otpadom („Slu0beni glasnik RS" br. 36/09, 14/16)	
PODPOGLAVLJE 15.2. Procene bezbednosti hemikalije: Hemijska procena bezbednosti hemikalije nije sprovedena	

POGLAVLJE 16.	OSTALI PODACI
- Izmene i dopune: Sa ovim najnovijim izdanjem Bezbednosnog lista sva prethodna izdanja vize nisu validna. Revizija 1, verzije 2 od 18.1.2018. Poglavlja i podpoglavlja ozna ena !! su promenjena (Promenjen tekst P-oznake) Literatura: Bezbednosni list proizvo a a Sajt ECHA (European Chemicals agency)	
Spisak skraćenica i akronima: ADNR European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by inland Waterways . Evropski sporazum koji se ti e me unarodnog vodenog prevoza opasne robe ADR European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road - Evropski sporazum koji se ti e me unarodnog drumskog prevoza opasne robe CAS Chemical Abstract Service . Broj hemijskog jedinjenja i nekih smeza EU European Union . Evropska Unija IARC International Agency for Research on Cancer . Me unarodna agencija za istra0ivanje kancera IATA International Air Transport Association . Udru0enje za me unarodni avio saobra aj ICAO International Civil Aviation Organization . Organizacija me unarodnog civilnog avio saobra aj IMDG International Maritime Dangerous Goods . Opasne materije za me unarodni pomorski saobra aj IMO International Maritime Organization . Organizacija me unarodnog pomorskog saobra aja	

LC50 Lethal Concentration - Letalna koncentracija, koncentracija hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

LD50 Lethal Dose - Letalna doza, doza hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

PBT Perzistentne, bioakumulativno i toksi no

vPvB Veoma perzistentno i veoma bioakumulativno

RID International Rule for Transport of Dangerous Substances by Railway . Me unarodna norma za Oelezni ki transport opasnih supstanci

Spisak obaveštenja o bezbednosti korišćenih u poglavlju 2 i 3:

H-oznake

H304 Mo0e izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva

H315 Izaziva iritaciju ko0e

H332 ¥tetno ako se udize

H411 Toksi no po 0ivi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama

Informacije iz ovog bezbedonosnog lista namenjene su svim koji koriste, rukuju, prodaju ili transportuju ovaj proizvod. Informacije ovde sadržane su zasnovane na sadašnjem stadijumu našeg znanja i podložne su izmenama, a mogu biti korištene isključivo kao smernice za korišćenje.